

KTÜ PEYZAJ MİMARLIĞI BÖLÜMÜ
2017-2018 ÖĞRETİM YILI BAHAR YARIYILI
ÇEVRE TASARIM PROJE V

KONU: Trabzon ili Akçaabat ilçesi Adnan Kahveci Bulvarında konumlanan ve deniz kenarındaki bir parselde yer alan **TRT Trabzon Müdürlüğü** olarak bilinen kamu kuruluşunun bulunduğu alanın tasarlanması (Ek 1).

GENEL AÇIKLAMALAR: Kıyılar, su ve karayı birbirine bağlayan, denizden sonra ilk ulaşılan yerlerdir. Ayrıca kara ve denizin birleştiği hassas ekosistemlerdir. Diğer taraftan, konumları gereği kıyılar, suyun kıyıya sağladığı avantajla rekreasyonel çeşitlilik imkanı sağlarlar.

Tüm bunlardan hareketle 2017-2018 Bahar Yarıyılı ÇTP-V Projesinin amacı, deniz kıyısında konumlanmanın getirdiklerinin yanı sıra, bir kamu kuruluşunda çalışanların ihtiyaçlarını ve alanın sunduğu olanakları da değerlendirerek bir “Bir Kıyı Çevresi Peyzaj Tasarımı” gerçekleştirilmiştir.

PROJENİN AMACI: Proje alanının tüm kullanıcılar tarafından yaşanılabilir bir kıyı mekanı haline getirilmesidir. Kamu kurumu çalışanlarına özel kullanım alanları ve diğer kullanıcılarının ortak olarak kullanacakları ortak kullanım alanlarına yönelik oluşturulacak senaryolarla açık mekan etkinlikleri kurgulamak ve bu etkinlik alanlarına ilişkin mekan çözümlenmeleri üretmektir.

Proje sürecinin; Konu ile ilgili literatür çalışması, Konu ile ilgili özgün senaryo kurgulama, Konu ile ilgili kullanıcı ihtiyaçlarının belirlenmesi, ihtiyaç listesi, fonksiyon şeması, ihtiyaç alanının imkanları analizi, Tüm bu değerlendirmelerin ışığı altında ilk mekansal örgütlenmelerin eskizlerinin ortaya koyulması ve eleştirilmesi, Yarıyılın sonuna kadar öneriler geliştirme ve eleştirme ile ilerletilmesi ve sonuç olarak üzerinde fikir birliği sağlanan çalışmanın plan, kesit, görünüş, üç boyutlu görünüşler ve maket anlatımlarının teslimi ile tamamlanması amaçlanmaktadır.

Tasarımlarınız, alan kullanıcılarına hizmet verecek şekilde, peyzaj mimarlığı ilkeleri doğrultusunda işlevsel ve estetik değer taşımalıdır. Buna yönelik olarak hazırlayacağınız proje çalışmalarınızda “bir kamu kurumu ve kıyı” için yapılacak planlama ve tasarımlar sonucu bu alana en iyi şekilde işlerlik kazandıracak kullanımlar beklenmektedir.

ÇEVRE TASARIM PROJESİNİN AŞAMALARI

1) ARAŞTIRMA ve ANALİZ AŞAMASI	
Haritaların temini	Proje alanındaki mevcut fiziksel öğeleri içeren ölçekli bir plandır ve tasarımın ilerleyen tüm evrelerinde kullanılır.
Alan sömreyi	Eksik veriler alanda yerinde gözlem ve incelemeler ile altlık harita üzerine aktarılır. Sörvey ile alanla ilgili bilgi ve belgeler toplanır. Alan çalışması kapsamında toplanan bilgiler alanın gezilip dolaşılması, görüntülenmesi ve gözlenmesi ile dikkatli bir şekilde kaydedilmesi suretiyle elde edilir. Bu kapsamda çalışmanın amacı ışığında aşağıdaki kriterler incelenmelidir; 1) Doğal Peyzaj Değerleri <ul style="list-style-type: none"> ▪ İklim (yağış, sıcaklık, nem, rüzgar, ışık) ▪ Fizyografik özellikler (eğim, bakı, yükselti, jeomorfoloji) ▪ Toprak özellikleri (toprak türü, derinlik, ph, besin maddesi, verimlilik) ▪ Bitki örtüsü 2) Kültürel Peyzaj Değerleri <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sirkülasyon (yol otopark, köprü, meydan, giriş) ▪ Mevcut yapılar (konut, cami, hastane, kamu kurumları, okul)

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Diğer yapılar (çocuk oyun alanları, spor alanı, rekreasyon alanı) ▪ Donatılar (Kamelya, oturma elemanı, çöp aydınlatma) ▪ Toprak altı elemanları (kanalizasyon, su elektrik, doğalgaz,telefon) <p>3) Algısal Peyzaj Değerleri</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Görsel (egemen görüş, bakış noktası, odak noktası, istenmeyen manzara) ▪ İşitsel (gürültü) ▪ Kokusal
Alan analizi	<p>Proje alanının özel koşullarına uygun tasarım çözümünün nasıl olabileceğine dair anahtar strateji ve ipuçları belirlenir. Peyzaj tasarımında analiz, sirkülasyon, manzara, proje alanın özelliklerinin, sorunlarının ve potansiyellerinin tam ve eksiksiz incelenmesine bağlıdır. Alan analizindeki ifadeler karar ve eylem vurgulanmalıdır. <u>Bu kapsamda çalışma amaçlar doğrultusunda aşağıdaki kriterler ışığında adım adım gerçekleştirilmelidir:</u></p> <p>1) Sorun analizi (ulaşım ve sirkülasyon, alan plastiği, donatısal sorunlar, mekansal sorunlar)</p> <p>2) Mevcut mekanların ve elemanların tasarım potansiyelleri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mekan düzeyinde: yeterlilik, işlevsellik, çeşitlilik, estetik ▪ Donatı düzeyinde: kullanılabilir, değiştirilebilir, kaldırılabilir ▪ Bitki düzeyinde: Mutlak korunacak, yerleri değiştirilecek, bakım yapılacak, yok sayılacak <p>3) Kullanıcı profili</p> <p>4) Silüet analizi</p>
2) TASARIM AŞAMASI	
Etkinlik Listesi	Tasarım çözümünün oluşturulması için gerekli kullanıcı-ihtiyaç-etkinlik ilişkisi uyarınca belirlenen etkinlik listesi
İşlev-ilişki şeması	Belirlenen etkinlikler; işlev ve ilişkileri uyarınca oluşturulan şemalar, ardından alan analizleri ile ilişkili kavramsal plan (concept plan) paralelinde kurgulanarak senaryo geliştirilir.
Konsept plan	Geliştirilen bu senaryo paralelinde tasarım seçenekleri üretilerek, bunlardan biri seçilir. Seçilen tasarım ürünü detaylandırılır.
Seçenek üretme	
Ön tasarım	
Kesin tasarım	Kesin tasarım planı bütün bu tasarım aşamalarının sonuncusudur. Büyük ölçüde tamamlanmıştır. Bu plan etkinlikler için tasarlanmış mekanları, eşyükselti eğrilerini, kot yazılarını, mekan isimlerini, merdiven, rampa ve donatıları, sirkülasyon elemanlarını içerir. Bu aşama bitkilendirme sürecini de kapsamaktadır. Bitkilendirme projesi plan çizimi yanında kesit üç boyut ve perspektif çizimlerden oluşur.

TESLİMDE İSTENENLER

Teslim; jüri-dosya teslimi ve final teslimi olmak üzere iki aşamadan oluşmaktadır.

JÜRİ

8. haftanın ikinci dersi;

Grup öğretim üyesinin görüşleri doğrultusunda seçilmiş olan bir alternatife ait tasarım ana kararları, projenin detaylandırılmaya başlamış haline ait eskizi ve gerekiyorsa lejantı ile birlikte teslim edilecektir. Ayrıca bu haftaya kadar tamamlanmış olan aşamalara ait paftalar dosya şeklinde (A4 boyutunda) teslim edilecektir. Bu jürideki amaç, öğrencinin alacağı yoruma göre alternatifini geliştirmesi ve bir sonraki aşamaya geçmesidir.

- SÖRVEY PAFTASI
- ALAN ANALİZİ PAFTASI
- SENTEZ PAFTASI
- İHTİYAÇ PROGRAMI-KONSEPT-SENARYO PAFTASI
- TASARIM ANA KARARLARI PAFTASI
- PROJENİN SERT ZEMİN-YUMUŞAK ZEMİN PAFTASI
- ÇALIŞMA MAKETİ (Öğretim üyesinin isteğine bağlı olarak öğrenciden maket istenir)

FİNAL TESLİMİNDE İSTENİLENLER

Sınav programında belirtilen tarihlerde önce pafta ve sonra maket olmak üzere teslim alınacaktır. Pafta teslimi sırasında 2 adet foto-blok sunum paftası istenmektedir. Bu kapsamda teslimde istenenler aşağıda detaylandırılmıştır;

- 1) 1/500 ölçekte sert zemin paftası
  - Her öğrencinin proje anlatım tekniğine göre her bir pafta tasarlanmalıdır. Yapısal bir plan, kesit, görünüş, detay ve üç boyutlu gösterim içermelidir.
  - Eşyükselti eğrileri, duvarlar, sınır öğeleri, merdiven, rampa, mekân çözümleri, donatı (aydınlatma, oturma, obje, çöp kovası, örtü vb.), mekân isimleri, kotları içermelidir.
- 2) 1/500 ölçekte bitkilendirme paftası
  - Her öğrencinin proje anlatım tekniğine göre her bir pafta tasarlanmalıdır. Bitkisel bir plan, kesit, görünüş, detay ve üç boyutlu gösterim içermelidir.
  - Ağaç, çalı ve yer örtücü olarak seçilen bitki bileşenleri belirli tasarım tekniklerine göre yapılmış olmalıdır (soliter, küme, grup, blok, kültür, mono kültür, mozaik, perdeleme)
  - Her bir bitki grubunun ismi ve sayısı belli olmalıdır. Bitki mekanlarının isimleri olmalıdır. Bitkiler öne çıkmalıdır.
  - Bitki lejantında, bitki rumuzu, Latince adı, Türkçe adı, adet, renk, çap, boy ve form özelliklerine yer verilmelidir.
  - Alanın en belirgin kısmının detay tasarımı gerçekleştirilmelidir. Özellikle bir bölgenin hiyerarşik olarak detayları ve üç boyut çizimlerini içermelidir. Detayı içeren bu paftada 1/200, 1/100, 1/50, 1/20 ölçeklerde detaylar yer almalıdır.
- 3) Alanın farklı noktalarından çevreyle ilişkilerini gösterecek şekilde 1/500 ölçekli kesit ve görünüş anlatımları (Kesit ve Görünüş alınacak yerler ve sayıları ilgili grup öğretim üyesi tarafından belirlenecektir)
- 4) Foto-blok sunum paftası 2 adet 60*80 boyutlarında (öğrencilerini projelerini, tasarım yaklaşımlarını ve proje detaylarını en iyi ifade edecekleri bir şekilde hazırlanmalıdır)
- 5) 1/500 ölçekli maket

ÇALIŞMA TAKVİMİ

1.HAFTA	13.02.2018 16.02.2018	ESNEK HAFTA (TANIŞMA) PROJE AŞAMALARI İLE İLGİLİ GENEL BİLGİ KONU-SORUN-AMAÇ-KAPSAM HAKKINDA BİLGİLENDİRME
2.HAFTA	20.02.2018 23.02.2018	KONU-SORUN-AMAÇ-KAPSAM HAKKINDA BİLGİLENDİRME ARAZİ ÇALIŞMASI-SÖRVEY-ANALİZ-FOTOĞRAF PAFTASI
3.HAFTA	27.02.2018 02.03.2018	SÖRVEY-ANALİZ-FOTOĞRAF PAFTALARININ HAZIRLANMASI SUNUMLARIN YAPILMASI KONUyla İLGİLİ BİLGİ TOPLAMA KULLANICI-İHTİYAÇ-ETKİNLİK-MEKAN İLİŞKİSİ İHTİYAÇ PROGRAMI ÇALIŞMA MAKETİ
4.HAFTA	06.03.2018 09.03.2018	İHTİYAÇ PROGRAMININ TARTIŞILARAK GELİŞTİRİLMESİ KONSEPT PAFTASI FONKSİYON ŞEMASI TASARIM ANA KARARLARININ KURGULANMASI (LEKE PLANI)
5.HAFTA	13.03.2018 16.03.2018	TASARIM ANA KARARLARININ GELİŞTİRİLMESİ TASARIM ÖNERİLERİNİN HAZIRLAMASI SEÇENEKLERİN ÜRETİLMESİ
6.HAFTA	20.03.2018 23.03.2018	SEÇENEKLERİN ÜRETİLMESİ
7.HAFTA	27.03.2018 30.03.2018	SEÇENEKLERİN ÜRETİLMESİ SEÇENEKLER İÇİNDEN BİR ÖNERİNİN SEÇİLMESİ SEÇİLEN ÖNERİNİN ÇALIŞMA MAKETİNİN HAZIRLANMASI
8.HAFTA	03.04.2018 06.04.2018	JÜRİ
9.HAFTA	10.04.2018 13.04.2018	ARASINAV HAFTASI
10.HAFTA	17.04.2018 20.04.2018	TASARIMIN GELİŞTİRİLMESİ VE DETAYLANDIRILMASI (SERT ZEMİN-YUMUŞAK ZEMİN, BİTKİLENDİRME TASARIMI ANA KARARLARI)
11.HAFTA	24.04.2018 27.04.2018	SERT-ZEMİN YUMUŞAK ZEMİN PAFTASININ TAMAMLANMASI BİTKİ LİSTESİNİN OLUŞTURULMASI BİTKİLENDİRME PROJESİNİN GELİŞTİRİLMESİ
12.HAFTA	01.05.2018 04.05.2018	BİTKİLENDİRME PROJESİNİN TAMAMLANMASI KESİT-GÖRÜNÜŞ VE DETAY PAFTALARININ HAZIRLANMASI
13.HAFTA	08.05.2018 11.05.2018	KESİT-GÖRÜNÜŞ VE DETAY PAFTALARININ HAZIRLANMASI DETAYLAR DOĞRULTUSUNDA MAKETİN SUNUMUNA İLİŞKİN KARARLARIN VERİLMESİ SUNUM PAFTASI SEÇENEKLERİNİN HAZIRLANMASI
14.HAFTA	15.05.2018 18.05.2018	GEREKLİ DÜZELTMELERİN YAPILMASI EKSİK PAFTALARIN TAMAMLANMASI SUNUM PAFTASININ NETLEŞTİRİLMESİ MAKETİN TAMAMLANMASI
15.HAFTA	25.05.2018	PAFTA TESLİMİ
16.HAFTA	28.05.2018	MAKET TESLİMİ

Prof. Dr. Cengiz ACAR

Yrd. Doç. Dr. Serap Yılmaz

Peyzaj Mimarlığı Bölüm Başkanı

Proje Koordinatörü

EK-1. Çalışma Alanı Uydu Görüntüsü

